

The Impact of Institutional Social Capital on Societal Sense of Security in the Islamic Republic of Iran with an Emphasis on Police Social Capital

Ali Fallahi¹

Jafar Hezarjaribi²

Type of article: Research article

Received: 28/09/2024

Accepted: 07/12/2024

NAJA Strategic Studies Quarterly/Vol.9/NO.4 (serial 34)/Winter 2025*5-36

DOI:10.1022034/ssj.2024.103750

Abstract

Background and Objective: Experts believe that social capital is a crucial element for achieving security. This research aims to identify the extent to which institutional and national social capital affects the sense of social security across provinces in Iran, considering and controlling for police social capital.

Methodology: This is an applied and quantitative research study. The method involves secondary data analysis. The target population includes individuals over 18 years of age across Iranian provinces. The study examined a sample of 15,500 cases selected through random sampling in the primary source. Data collection was conducted using a questionnaire whose validity and reliability were confirmed through internal consistency tests. Structural equation modeling and LISREL software were used to test the hypotheses.

Findings: The dependent variable of the study is social security, measured using indicators such as personal safety, insecurity experiences, and the sense of security. The independent variable is institutional social capital, while police social capital acts as a mediating variable. Police social capital is measured using indicators such as trust in police, satisfaction with police services, responsiveness to needs, readiness to assist the police, police duty-consciousness, and police impartiality.

Conclusion: The findings reveal significant differences in security levels and social capital across provinces. Institutional social capital has a significant and uniform impact on both police social capital and the sense of security. However, police social capital has a stronger effect on the sense of security at the provincial level.

Keywords: Institutional Social Capital, Police Social Capital, Social Security.

1. Doctoral student of Social Welfare, Faculty of Social Sciences, Allameh Tabatabai University, Tehran, Iran (corresponding author), ali_fallahi@atu.ac.ir

2. Professor Department of Social Welfare, Faculty of Social Sciences, Allameh Tabatabai University, Tehran, Iran, jafar_hezar@yahoo.com

اثر سرمایه اجتماعی نهادی بر احساس امنیت اجتماعی در جمهوری اسلامی ایران با تأکید بر سرمایه اجتماعی پلیس

علی فلاحي^۱

جعفر هزارجریبی^۲

نوع مقاله: مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۷/۰۷ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۹/۱۷

فصلنامه مطالعات راهبردی ناجا/ سال نهم/ شماره ۴ (پیاپی ۳۴) - زمستان ۱۴۰۳ - ۳۶

DOI:10.1022034/SSJ.2024.103750

چکیده

زمینه و هدف: به اعتقاد صاحب‌نظران، سرمایه اجتماعی مولفه بسیارمهمی برای تحقق امنیت است. این پژوهش با هدف شناخت سطح اثرگذاری سرمایه اجتماعی نهادی و کلان کشور بر احساس امنیت اجتماعی در استان‌های کشور با کنترل و در نظر گرفتن سرمایه اجتماعی پلیس انجام گرفته است.

روش: پژوهش از منظر هدف، کاربردی و ماهیت آن، از نوع کمی است. شیوه انجام پژوهش از نوع تحلیل ثانویه داده‌ها و جامعه هدف، کلیه افراد بالای ۱۸ سال در استان‌های کشور است. حجم نمونه مورد بررسی ۱۵۵۰۰ مورد بوده است که در منبع اولیه، با روش نمونه‌گیری تصادفی انتخاب شده‌اند. ابزار گردآوری اطلاعات، پرسش‌نامه است که اعتبار و روایی آن توسط آزمون همبستگی درونی مورد تأیید قرار گرفته است. برای آزمون فرضیه‌ها از روش الگوسازی معادلات ساختاری و نرم‌افزار لیزرل بهره‌گیری شده است.

یافته‌ها: متغیر وابسته پژوهش امنیت اجتماعی است که توسط شاخص‌های امنیت جانی، تجربه ناامنی و احساس امنیت محاسبه شد. متغیر مستقل پژوهش، سرمایه اجتماعی نهادی است و سرمایه اجتماعی پلیس نیز متغیر میانجی پژوهش است که توسط شاخص‌های اعتماد به پلیس، رضایت از خدمات ارائه‌شده، پاسخ‌گویی پلیس به نیازها، آمادگی کمک به پلیس، وظیفه‌شناسی پلیس و عام‌گرایی پلیس محاسبه شد.

نتایج: بررسی‌ها نشان داد که سطوح امنیت و سرمایه اجتماعی در استان‌های کشور دارای تفاوت معنی‌دار است و سرمایه اجتماعی نهادی بر سرمایه اجتماعی پلیس و احساس امنیت، اثر یکسان و معنی‌داری دارد؛ ولی سرمایه اجتماعی پلیس بر احساس امنیت در استان‌های کشور اثر قوی‌تری دارد.

واژگان کلیدی: سرمایه اجتماعی نهادی، سرمایه اجتماعی پلیس، امنیت اجتماعی.

۱. دانشجوی دکتری رفاه اجتماعی، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه علامه طباطبائی (ره)، تهران، ایران (نویسنده مسئول)،

ali_fallahi@atu.ac.ir

۲. استاد گروه رفاه اجتماعی، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه علامه طباطبائی (ره)، تهران، ایران،

jafar_hezar@yahoo.com

مقدمه

احساس امنیت اجتماعی به عنوان یکی از مولفه های اساسی کیفیت زندگی، نقشی حیاتی را در سلامت و رفاه افراد و ثبات و انسجام جوامع ایفا می کند. این احساس که از طریق اعتماد به نهادها، هنجارها و ارزش های مشترک و روابط مثبت بین اعضای جامعه شکل می گیرد، به افراد اطمینان می دهد که در محیط زندگی خود، در امان هستند و می توانند بدون ترس و اضطراب زندگی کنند. در جوامعی که از سطح بالایی از امنیت اجتماعی برخوردار هستند، افراد می توانند با خیالی آسوده به فعالیت های روزانه خود بپردازند، به دنبال علایق و استعداد های خود بروند و در ساخت جامعه ای بهتر مشارکت فعال داشته باشند. با وجود این اهمیت انکارناپذیر، جوامع امروزی با چالش های متعددی در زمینه تأمین و ارتقای امنیت اجتماعی مواجه هستند. همواره مسئله تأمین امنیت اجتماعی توسط سازمان ها و نهادهای مرتبط، با چالش هایی روبه رو بوده است (فلاحی، ۸۷: ۱۳۹۷).

انسان ها به طور ذاتی موجوداتی اجتماعی هستند و برای بقا و پیشرفت به احساس امنیت در محیط پیرامون خود نیاز دارند. این احساس امنیت که ریشه در نیازهای بنیادی بشر مانند امنیت جانی، مالی و روانی دارد، تحت تأثیر عوامل مختلفی از جمله سرمایه اجتماعی قرار می گیرد (ازکیا، ۵۴: ۱۳۸۴). سرمایه اجتماعی به عنوان مجموعه ای از شبکه های روابط، هنجارها و ارزش های مشترک و اعتماد بین افراد، نقشی کلیدی را در ارتقای احساس امنیت در سطوح مختلف جامعه ایفا می کند (پاتنام^۱، ۲۰۰۰؛ تقی لو، ۱۳۸۵) و این مفهوم در حوزه های مختلفی از جمله جامعه شناسی، روان شناسی و علوم سیاسی مورد مطالعه قرار گرفته است (آدلر و کان^۲، ۲۰۰۲). سرمایه اجتماعی به احساس تعلق خاطر، اعتماد و همبستگی بین افراد در یک جامعه اشاره دارد و از طریق تعاملات مثبت، همکاری و مشارکت در فعالیت های جمعی شکل می گیرد. درحقیقت، سرمایه اجتماعی به منابع و فرصت هایی که از طریق عضویت در

1. Putnam

2. Adler & Kwon

شبکه‌های اجتماعی در دسترس افراد قرار می‌گیرد، اشاره دارد. این نوع سرمایه می‌تواند شامل دسترسی به اطلاعات، حمایت اجتماعی و فرصت‌های شغلی باشد (فلاحی، ۱۳۹۷).

پژوهش‌های متعدد نشان داده‌است که بین سرمایه اجتماعی و احساس امنیت، ارتباطی مثبت و معنادار وجود دارد (سامپسون^۱ و همکاران، ۱۹۹۷). جوامعی که از سطوح بالایی از سرمایه اجتماعی برخوردار هستند، معمولاً از نرخ جرم و جنایت پایین‌تر، خشونت کمتر و احساس امنیت بیشتر در بین ساکنان خود برخوردارند. عوامل متعددی برای کاهش خشونت و افزایش احساس امنیت در این خصوص ذکر شده‌است که افزایش تقویت شبکه‌های حمایتی یکی از آنهاست. در جوامعی با سرمایه اجتماعی بالا، افراد می‌توانند در مواقع نیاز، به کمک و حمایت از سوی دیگران به‌خصوص دولت تکیه کنند. این امر به کاهش احساس ترس و اضطراب و افزایش احساس امنیت آنها کمک می‌کند. کنترل اجتماعی عامل دیگری است که در زمینه افزایش احساس امنیت، حائز اهمیت است. هنجارها و ارزش‌های مشترک در جوامعی با سرمایه اجتماعی بالا، به نظم و انضباط اجتماعی و کنترل رفتارهای مجرمانه کمک می‌کنند و درعین حال، اعتماد به نهادها در جوامعی با سرمایه اجتماعی بالا، به‌خصوص به نهادهای اجتماعی مانند پلیس، دستگاه قضایی و دولت، منجر به افزایش احساس امنیت در برابر جرم و جنایت خواهد شد. علاوه بر این، سرمایه اجتماعی می‌تواند به ارتقای تاب‌آوری افراد در برابر رویدادهای ناگوار و بحران‌ها کمک کند (ادگر^۲، ۲۰۰۳). در مواقع بحران، افراد در جوامعی با سرمایه اجتماعی بالا می‌توانند از طریق شبکه‌های حمایتی خود، به منابع و اطلاعات مورد نیاز دسترسی پیدا کنند و با یکدیگر برای حل مشکلات همکاری کنند. بوردیو^۳ معتقد است که فقدان سرمایه اجتماعی می‌تواند به افزایش احساس ناامنی و ترس در بین افراد منجر شود (بوردیو، ۲۰۰۰). در جوامعی با سطوح پایین سرمایه اجتماعی، افراد ممکن است احساس انزوا و تنهایی کنند و به

1. Sampson

2. Adger

3. Bourdieu

نهادهای اجتماعی اعتماد نداشته باشند که این امر می‌تواند به افزایش اضطراب، افسردگی و سایر مشکلات و بحران شود (دوستی و فلاحی، ۱۳۹۴: ۱۱). در همین راستا، همکاری عمومی با پلیس برای حفظ امنیت اجتماعی و هماهنگی اجتماعی از اهمیت بالایی برخوردار است، اما مطالعاتی که به بررسی روش‌های همکاری عمومی با پلیس پرداخته‌است، کمتر مورد توجه بوده‌است (هو کی هو^۱ و همکاران، ۲۰۲۰).

سرمایه اجتماعی از طریق ایجاد اعتماد میان اعضای جامعه و افزایش همبستگی اجتماعی، می‌تواند نقش به‌سزایی را در کاهش ترس از جرم، افزایش اعتماد به دیگران و تقویت هم‌زیستی مسالمت‌آمیز داشته باشد. اما یکی از چالش‌های اساسی در این حوزه، نحوه تعامل میان سرمایه اجتماعی عمومی و سرمایه اجتماعی نهادهای خاص نظیر پلیس است. سرمایه اجتماعی پلیس که شامل اعتماد و ارتباطات میان پلیس و شهروندان است، می‌تواند به‌عنوان عاملی واسطه‌ای در تقویت اثر سرمایه اجتماعی بر احساس امنیت اجتماعی عمل کند. پلیس در صورت برخورداری از سرمایه اجتماعی قوی می‌تواند با ایجاد تعاملات سازنده با جامعه، اعتماد عمومی را افزایش داده و احساس امنیت را در سطح جامعه گسترش دهد. با این حال، در بسیاری از جوامع، شکاف میان نهادهای انتظامی و شهروندان باعث تضعیف سرمایه اجتماعی پلیس و کاهش احساس امنیت اجتماعی شده‌است. این مسئله به‌ویژه در جوامعی که با چالش‌هایی نظیر بی‌اعتمادی عمومی، ضعف در مدیریت تعارضات اجتماعی و افزایش جرایم مواجه‌اند، اهمیت بیشتری پیدا می‌کند. در چنین شرایطی، بررسی دقیق رابطه سرمایه اجتماعی، سرمایه اجتماعی پلیس و احساس امنیت اجتماعی ضروری است تا بتوان راهکارهای مؤثری را برای تقویت این ارتباطات و کاهش شکاف‌ها ارائه داد. این پژوهش با هدف بررسی نقش میانجی‌گری سرمایه اجتماعی پلیس در ارتباط میان سرمایه اجتماعی و احساس امنیت اجتماعی، به دنبال پاسخ به این پرسش است که چگونه سرمایه اجتماعی عمومی و سرمایه اجتماعی پلیس می‌توانند به تقویت احساس امنیت اجتماعی کمک کنند.

همچنین، این مطالعه به دنبال شناسایی عوامل موثر در ارتقای سرمایه اجتماعی پلیس و ارائه راهکارهایی برای بهبود تعاملات میان پلیس و شهروندان است.

پیشینه

درویشی (۱۴۰۲) در پژوهشی با عنوان «تأثیر شهر هوشمند بر ارتقای احساس امنیت با متغیر میانجی سرمایه اجتماعی» به این نتیجه رسید که ابعاد شهر هوشمند می‌تواند ۰/۴۷۲ از تغییرات احساس امنیت را پیش‌بینی کند و با توسعه ابعاد شهر هوشمند، می‌توان سرمایه اجتماعی و احساس امنیت اجتماعی را در بین شهروندان ارتقا داد.

عبدی و همکاران (۱۴۰۱) در پژوهشی با عنوان «بررسی مؤلفه‌های سرمایه اجتماعی در فرماندهی انتظامی و تأثیر آن بر احساس امنیت اجتماعی» مؤلفه‌های سرمایه اجتماعی در فرماندهی انتظامی و تأثیر آن بر احساس امنیت اجتماعی در استان مازندران را مورد بررسی قرار دادند. یافته‌های پژوهش نشان داد که سرمایه اجتماعی و مؤلفه‌های آن بر عملکرد فرماندهی انتظامی استان مازندران در ایجاد و ارتقای امنیت اجتماعی مؤثر است و از بین مؤلفه‌های سرمایه اجتماعی، هنجار و اعتماد اجتماعی بیشترین تأثیر را بر امنیت اجتماعی داشته‌است.

یزدان‌جو و سرورزاده (۱۴۰۱) در پژوهشی با عنوان «تبیین رابطه سرمایه اجتماعی با شاخص‌های مشارکت جامعه با پلیس» به این نتیجه رسیدند که شاخص‌های مشارکت جامعه با پلیس در راستای تحقق بیانیه گام دوم انقلاب شامل شاخص‌های آموزشی، اقتصادی، محیطی، ساختاری و فعالیتی است و سرمایه اجتماعی بر شاخص‌های مشارکت جامعه تأثیر معناداری دارد.

احمدی‌مقدم (۱۴۰۰) در پژوهشی با عنوان «شناسایی روندهای مؤثر بر سرمایه اجتماعی نیروهای مسلح» مهم‌ترین روندهای ملی و بین‌المللی مؤثر بر سرمایه اجتماعی را با بهره‌گیری از دیدگاه خبرگان مورد بررسی قرار داده‌است. مقاله مذکور درصدد پاسخ به این پرسش است که سرمایه اجتماعی نیروهای مسلح در افق پیش رو چگونه باید باشد و انواع روندهای مؤثر بر سرمایه اجتماعی نیروهای مسلح در آینده چیست؟ نتایج نشان داد که مجموعه

نیروهای مسلح در آینده با وضعیتی توأم با فرصت‌ها و تهدیدها مواجه خواهند بود و ایجاد بسترهایی برای کنترل اجتماعی رسمی در نتیجه کمک به برقراری نظم و امنیت پایدار و درمقابل، گسترش قلمروها و رسانه‌های ارتباطی، سالخورده‌گی جمعیت و افزایش هزینه‌های کارکنان نظامی و مشکل جذب نیروی رسمی و وظیفه، کاهش دگرخواهی، کاهش خطرپذیری، کاهش جمعیت و بحران در صندوق‌های بازنشستگی و کاهش توان رسیدگی خدمات رفاهی به کارکنان در کنار بحران‌های زیست‌محیطی و افزایش شکاف اجتماعی، چالش‌های جدیدی را برای سرمایه‌های نیروهای مسلح ایجاد خواهد کرد.

اولادی و همکاران (۱۳۹۹) در پژوهشی با عنوان «بررسی رابطه عوامل اجتماعی و فرهنگی مؤثر بر سرمایه اجتماعی پلیس در شهر اصفهان» به رابطه عوامل اجتماعی و فرهنگی مؤثر بر سرمایه اجتماعی پلیس پرداخته‌اند. نتایج نشان داد که سرمایه اجتماعی پلیس را می‌توان نتیجه ارتباط مؤثر میان اجتماع و پلیس و وجود هنجارهای مناسب همکاری و همیاری با پلیس دانست که به‌نوعی ریشه در اعتماد به پلیس، مشارکت با پلیس و آگاهی نسبت به پلیس دارد. خدشه در هر یک از این ابعاد می‌تواند تأثیری بسیار مخرب بر سرمایه اجتماعی پلیس وارد سازد.

ذوالفقاری (۱۳۹۸) در پژوهشی با عنوان «فرا تحلیل جامعه‌شناختی رابطه سرمایه اجتماعی و امنیت اجتماعی» اندازه اثر دو متغیر مزبور را با روش فراتحلیل مورد بررسی قرار داده‌است. نتایج حاصل از پژوهش نشان می‌دهد که که بین الگوی سرمایه‌ای، الگوی مکانی، الگوی هنجاری، الگوی کنترلی، الگوی روانی و الگوی جمعیتی با امنیت اجتماعی رابطه معنی‌داری وجود دارد.

مردانی و روشن‌قیاس (۱۳۹۷) در پژوهشی با عنوان «بررسی میزان اثربخشی اقدامات اجتماعی پلیس در افزایش سرمایه اجتماعی» اجرای برنامه‌های فرهنگی مذهبی در مناسبت‌های مختلف را به‌عنوان عوامل تقویت‌کننده سرمایه اجتماعی فرماندهی انتظامی شناسایی و معرفی کردند.

میرسندسی (۱۳۹۵) در پژوهشی با عنوان «مشارکت مردمی و پلیس: الزام‌ها و راهبردها» به بازخوانی مفهوم مشارکت و زمینه‌های اجتماعی لازم

برای مشارکت فعال مردم در فعالیتهای پلیسی پرداخته و در پایان نوشتار، راهکارهایی را برای توسعه مشارکت اجتماعی مردم، راهبردهایی برای شناسایی زمینه مشارکت پیوسته، بازتوزیع وظایف پلیس و مشارکتهای هم‌سو با کار پلیس ارائه کرده‌است.

مطالعه اسکاگن^۱ (۲۰۰۶) با موضوع «پلیس و جامعه» که در دانشگاه کمبریج انجام شد، نشان داد که در جوامعی که مردم به پلیس اعتماد دارند، احتمال گزارش جرم توسط افراد بیشتر است و این امر به پلیس در پیشگیری از جرم و دستگیری مجرمان کمک می‌کند. در این گزارش ذکر شده‌است که اعتماد به پلیس می‌تواند به افزایش رضایت از زندگی، تعلق خاطر به جامعه و مشارکت مدنی نیز منجر شود (تایلر و هاو^۲، ۲۰۰۲).

سامپسن^۳ و همکاران (۱۹۹۷) در پژوهشی با موضوع «محلّه‌ها و جنایات خشونت‌آمیز» که در دانشگاه هاروارد انجام شد، به این نتیجه رسیدند که در محلّه‌هایی که مردم به پلیس اعتماد دارند، نرخ خشونت و جرم و جنایت پایین‌تر است. این امر نشان می‌دهد که اعتماد به پلیس می‌تواند به کاهش جرم و جنایت در سطح محلی کمک کند.

تاکنون پژوهش‌های بسیاری در موضوع سرمایه اجتماعی و امنیت اجتماعی و رابطه این دو مقوله با یکدیگر انجام گرفته‌است و این مفاهیم با شاخص‌ها و مولفه‌های متنوعی مورد بررسی قرار گرفته‌اند و بررسی‌ها نشان می‌دهد که عمده پژوهش‌های انجام‌شده در تحلیل رابطه سرمایه اجتماعی و امنیت، به مقوله سرمایه اجتماعی از نوع خرد (تعاملات میان‌فردی) توجه شده‌است و سرمایه اجتماعی سازمانی و سرمایه اجتماعی یا نهادی کمتر مورد توجه قرار گرفته‌است. همچنین، اثر سرمایه اجتماعی نهادی بر امنیت عمومی در پژوهش‌ها ثابت شده‌است ولی تاکنون تأثیر سرمایه اجتماعی نهادی بر امنیت عمومی با در نظر گرفتن سرمایه اجتماعی پلیس مورد بررسی قرار نگرفته‌است؛ براین اساس، با توجه به اهمیت سرمایه اجتماعی در ارتقای احساس امنیت، لازم است که

1. Skogan

2. Tyler & Huo

3. Sampson

سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان برای تقویت آن در سطوح مختلف جامعه تلاش کنند (کواچی و برکمن^۱، ۲۰۰۰) و براساس مباحث مطرح‌شده می‌توان گفت که افزایش سرمایه اجتماعی در سطح نهادی و افزایش سرمایه اجتماعی سازمانی پلیس به شکل توأمان منجر به احساس بیشتر امنیت اجتماعی خواهد شد.

مبانی نظری

امنیت: یکی از مفاهیم پیچیده‌ای است که تعریف‌های متعددی از آن ارائه شده است (نویدنیا، ۱۳۸۲: ۲)؛ به‌طورمثال، حفاظت در برابر خطر، احساس امنیت و رهایی از شک ازجمله تعاریفی است که درخصوص امنیت ارائه شده است. ازمنظر تبارشناسی، مفهوم امنیت نسبت به مفهوم «جامعه» و «مردم» از سابقه بیشتری برخوردار است اما اولین مباحث فلسفی و سیاسی در آثار افلاطون و ارسطو قابل مشاهده است. در بسیاری از متون، امنیت خاستگاه پیشرفت بوده است (افشاری و صالحی امیری، ۱۳۹۰: ۱۲). مفهوم امنیت اغلب به حکومت‌ها نسبت داده می‌شود تا به مردم. این وضعیت به قرن هفدهم بازمی‌گردد؛ زمانی که سیستم دولتی مشترک با شکل‌گیری امنیت بین‌المللی آغاز و براساس نیازها و خواسته‌های دولت‌ها وارد عمل شد. در آن زمان، دولت به‌عنوان ابزاری برای تأمین امنیت شهروندان شناخته می‌شد اما براساس دیدگاه‌های جدید، امروزه، لازم است که شهروندان در تأمین امنیت، با حکومت مشارکت داشته باشند.

سرمایه اجتماعی: در سال‌های اخیر، سرمایه اجتماعی به یکی از موضوعات اصلی مورد توجه بسیاری از محققان در سراسر جهان تبدیل شده است و مجموعه‌ای از هنجارها، ارزش‌های غیررسمی، قوانین عرفی و تعهدات اخلاقی را دربرمی‌گیرد که رفتارهای مختلف افراد را ایجاد و روابط اجتماعی را تسهیل می‌کند. این سرمایه به‌طور معمول همکاری و مشارکت اجتماعی افراد را افزایش داده و به سرمایه انسانی، مادی و اقتصادی کمک می‌کند تا در تعامل با یکدیگر به رشدی پویا برسند.

این سرمایه مجموعه‌ای از نهادهای، قوانین، روش‌ها، عادات و سنت‌های اجتماعی و قوانین رفتاری یک جامعه را تشکیل می‌دهد. تجزیه و تحلیل وضعیت سرمایه اجتماعی در هر جامعه ضروری و مهم است؛ زیرا سرمایه اجتماعی برای درک اینکه چگونه عناصر اجتماعی می‌توانند عملکرد افراد را در دستیابی به اهداف مختلف افزایش دهند، مفید است. در واقع، سرمایه اجتماعی، ویژگی‌های سازمان اجتماعی مانند شبکه‌ها، هنجارها و اعتماد اجتماعی است که هماهنگی و همکاری را برای منافع متقابل تسهیل می‌کند. سرمایه اجتماعی شامل شاخص‌هایی نظیر اعتماد، شبکه‌ها، اهداف متقابل و هنجارها و ارزش‌های مشترک و منبعی منعکس‌کننده از روابط اجتماعی در نسبت با سازمان است که در آن، از طریق سطوح، هدف جمعی اعضا و اعتماد مشترک تحقق می‌یابد (فقیهی و فیضی، ۱۳۸۴: ۱۰).

چارچوب نظری: در دنیای پیچیده و پویای امروز، سازمان‌ها برای بقا و پیشرفت به چیزی فراتر از منابع ملموس مانند سرمایه فیزیکی و مالی نیاز دارند. در این میان، سرمایه اجتماعی سازمانی به عنوان دارایی ناملموسی که از طریق روابط، اعتماد و تعهدات بین اعضای سازمان و همچنین، پنداشتی که توسط ذی‌نفعان و مخاطبان نسبت به سازمان شکل می‌گیرد، نقشی حیاتی در موفقیت و تاب‌آوری آنها ایفا می‌کند. این مفهوم که ریشه در نظریه‌های جامعه‌شناسی و مدیریت دارد (کلمن^۱، ۱۹۸۸)، به شبکه‌های ارتباطی، هنجارها و ارزش‌های مشترک و احساس تعلق خاطر در بین کارکنان اشاره دارد. سرمایه اجتماعی سازمانی از طریق سه مؤلفه اصلی خود - یعنی اعتماد، همبستگی و ارتباطات - به سازمان‌ها در دستیابی به اهداف مختلفی از جمله نوآوری، انطباق‌پذیری، کارایی و تعهد سازمانی کارکنان کمک می‌کند (آدلر و کان^۲، ۲۰۰۲).

اهمیت سرمایه اجتماعی سازمانی از آنجا ناشی می‌شود که به سازمان‌ها امکان می‌دهد تا بر چالش‌ها و موانع غلبه کرده و با اتکا به شبکه‌های حمایتی و همکاری بین اعضای سازمان، چالش‌های پیش رو را به‌طور موثرتری شناسایی و حل کنند

1. Coleman

2. Adler & Kwon

(فلاحی، ۱۳۹۴: ۸)، همچنین، دانش و اطلاعات را به اشتراک بگذارند و این امر، زمینه‌ساز جریان آزاد اطلاعات و تبادل دانش بین کارکنان شده و منجر به نوآوری و خلاقیت بیشتر می‌شود (پنگ^۱، ۲۰۲۴؛ کراس و پارکر^۲، ۲۰۰۴). سرمایه اجتماعی در سازمان‌ها باعث می‌شود تا سازمان‌ها تصمیم‌گیری‌های موثرتری اتخاذ کنند، با بهره‌گیری از دیدگاه‌ها و تجارب متنوع اعضای سازمان، تصمیم‌گیری‌ها از جامعیت و کارآمدی بیشتری برخوردار می‌شوند و در این صورت است که اهداف سازمانی بهتر محقق می‌شود. ارتقای سرمایه اجتماعی در سازمان باعث می‌شود که سازمان‌ها با تغییرات سازگار شوند. درواقع، انعطاف‌پذیری و پویایی ناشی از سرمایه اجتماعی سازمانی، به سازمان‌ها کمک می‌کند تا با تغییرات محیطی به‌طور موثرتری سازگار شوند. درحالی‌که مزایای سرمایه اجتماعی سازمانی قابل توجه است، ایجاد و حفظ آن مستلزم تلاش و تعهد مداوم ازسوی رهبران و مدیران سازمان است (آوولی^۳ و همکاران، ۲۰۰۵).

در هر جامعه‌ای، پلیس متولی امنیت اجتماعی و ارتقای امنیت عینی و ذهنی شهروندان است و اعتماد به پلیس به‌عنوان یکی از مولفه‌های کلیدی سرمایه اجتماعی، نقشی حیاتی را در ارتقای احساس امنیت در جامعه ایفا می‌کند. این اعتماد که ازطریق تعاملات مثبت و سازنده بین مردم و پلیس شکل می‌گیرد، به افراد اطمینان می‌دهد که در صورت نیاز به کمک، می‌توانند به پلیس اتکا کنند (تایلر^۴، ۱۹۹۷؛ دوستی و فلاحي، ۱۳۹۵: ۱۶). پژوهش‌های متعددی در سراسر جهان نشان داده‌اند که بین اعتماد به پلیس و احساس امنیت رابطه مستقیمی وجود دارد. در جوامعی که مردم به پلیس اعتماد دارند، احساس امنیت بیشتری می‌کنند و نرخ جرم و جنایت پایین‌تر است (کاک، ۲۰۱۰) و این امر به چند دلیل قابل توضیح است:

۱. پیشگیری از جرم: هنگامی که مردم به پلیس اعتماد دارند، بیشتر مایل به گزارش جرایم و همکاری با پلیس در پژوهش‌ها هستند. این امر به

1. peng

2. Cross & Parker

3. Avolio

پلیس در پیشگیری از جرایم و تحقق اهداف سازمانی پلیس که مهم‌ترین آن، حفظ امنیت است، کمک شایانی می‌کند.

۲. کنترل اجتماعی: اعتماد به پلیس به هنجارها و ارزش‌های مشترکی در جامعه دامن می‌زند که رفتارهای مجرمانه را تقبیح می‌کنند. این امر به کنترل اجتماعی و کاهش جرم و جنایت کمک می‌کند (فلاحی، ۱۳۹۵: ۱۸).

۳. احساس حمایت: درمواقع بحران یا رویدادهای ناگوار، افراد در جوامع با سطوح بالای اعتماد به پلیس، می‌توانند روی حمایت و دریافت کمک ازسوی پلیس حساب کنند و این امر به کاهش اضطراب و افزایش احساس امنیت آنها کمک می‌کند. علاوه بر این، اعتماد به پلیس می‌تواند به افزایش رضایت از زندگی، تعلق خاطر به جامعه و مشارکت مدنی نیز منجر شود (تایلر و هاو^۱، ۲۰۰۲). در مقابل، فقدان اعتماد به پلیس می‌تواند پیامدهای منفی متعددی را دربرداشته باشد (اسکاگن^۲، ۲۰۰۶)؛ همچنین، نگاه یکسان پلیس به گروه‌های مختلف اجتماعی نیز در میزان اعتماد به پلیس تأثیرگذار است (رنی و نیومن^۳، ۲۰۲۲).

۴. افزایش جرم و جنایت: هنگامی که مردم به پلیس اعتماد ندارند، کمتر مایل به گزارش جرایم هستند و با پلیس همکاری نمی‌کنند و این امر به افزایش جرم و جنایت و ناامنی در جامعه منجر می‌شود. در این راستا، همکاری اجتماعی با پلیس باعث دلگرمی بیشتر کارکنان و افزایش امنیت روانی و تسهیل در تحقق مأموریت‌های پلیس می‌شود (پلیس فدرال ایالات متحده^۴، ۲۰۲۰).

۵. بی‌اعتمادی به نهادها: فقدان اعتماد به پلیس می‌تواند به ایجاد احساس بی‌اعتمادی نسبت به سایر نهادهای اجتماعی مانند دولت و دستگاه قضایی نیز منجر شود و این امر به بی‌ثباتی و ناامنی در جامعه دامن می‌زند.

1. Tyler & Huo

2. Skogan

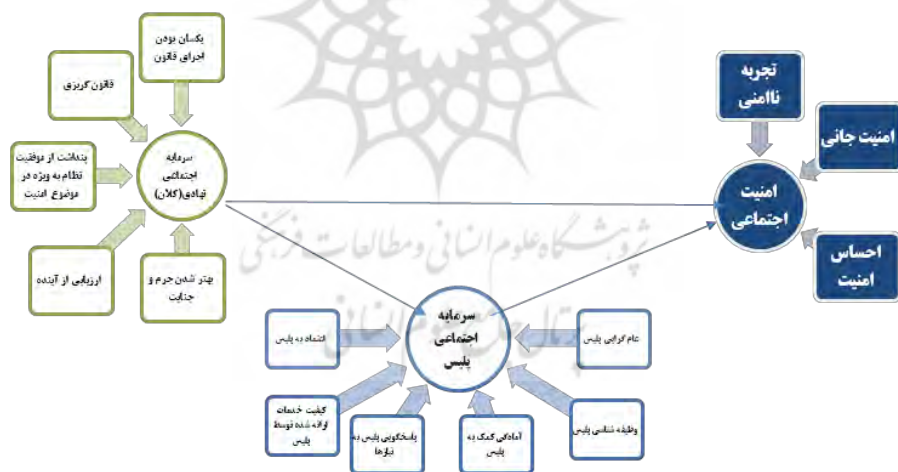
3. Reny & Newman

4. FBI Law Enforcement Bulletin

۶. انزوا و ناامیدی: در جوامعی با سطوح پایین اعتماد به پلیس، افراد ممکن است دچار احساس انزوا و ناامیدی شده و به این باور برسند که هیچ‌کس به آنها کمک نمی‌کند و این امر می‌تواند به مشکلات سلامت روان و رفتارهای ضداجتماعی منجر شود. براین اساس، می‌توان گفت که اثر سرمایه اجتماعی نهادی و سرمایه اجتماعی سازمانی پلیس در ایجاد امنیت، توأمان است؛ ضمن اینکه، اثر سرمایه اجتماعی در سطح نهادی، به واسطه سرمایه اجتماعی سازمانی (پلیس) در امنیت عمومی اثرگذار است.

الگوی نظری پژوهش

براساس مباحث مطرح شده در بخش چارچوب نظری، باید گفت که سرمایه اجتماعی در سطح نهادی به صورت مستقیم و همچنین، از طریق افزایش اعتماد و افزایش سرمایه اجتماعی پلیس منجر به ارتقای احساس امنیت اجتماعی می‌شود و این الگو در نمودار ۱ قابل ملاحظه است.

نمودار ۱. الگوی نظری پژوهش

روش‌شناسی

این پژوهش براساس تحلیل ثانویه داده‌های «پیمایش ملی سرمایه اجتماعی» که اطلاعات آن در سال ۱۳۹۴ گردآوری شده است، انجام گرفت. گردآوری

اطلاعات این پژوهش از طریق پرسش‌نامه انجام شده‌است و جامعه آماری آن، شامل کلیه شهروندان ۱۸ سال به بالا در سراسر کشور است. حجم نمونه این پیمایش ملی ۱۵۵۰۰ مورد بوده‌است که به‌شیوه تصادفی انتخاب شده‌اند. سطوح تحلیل این پژوهش از نوع کلان بوده و واحد تحلیل، استان‌های کشور است و مقطع زمانی مطالعه در سال ۱۳۹۵ است.

برای ترارز نمرات خام به‌دست‌آمده داده‌ها، از توزیع درصدی پاسخ به هر پرسش و نسبت ارزیابی مثبت به منفی و ترارز نمرات در عدد ۱۰۰ استفاده شده‌است (عدد ۱۰۰ نشانگر وضعیت متوسط است). برای محاسبه میزان معنی‌داری رابطه بین متغیرها، از آماره کای‌اسکوار و کرامرز و برای آزمون فرضیه‌های اصلی پژوهش، از آزمون همبستگی استفاده شده‌است و برای محاسبه پایایی داده‌های پژوهش نیز از آزمون آلفای کرونباخ استفاده شده‌است. برای سنجش سطح امنیت اجتماعی، از ۳ متغیر احساس امنیت، تجربه ناامنی و میزان امنیت جانی بهره‌گیری شد که میزان پایایی این متغیرها پس از معکوس کردن نمرات متغیر احساس ناامنی به میزان ۰/۷۳۶ مشاهده شد و برای سنجش متغیر سرمایه اجتماعی نهادی از ۵ شاخص پنداشت از یکسان اجراشدن قانون برای همه، میزان قانون‌گریزی در کشور، پنداشت از موفقیت نظام در برقراری امنیت، ارزیابی از آینده و نیز بهترشدن وضعیت جرم و جنایت در آینده بهره‌گیری شد که میزان پایایی به‌دست‌آمده ۰/۷۴۱ است و همچنین، برای محاسبه سطح سرمایه اجتماعی پلیس، از متغیرهای اعتماد به پلیس، رضایت از کیفیت خدمات ارائه‌شده پلیس، پاسخ‌گویی پلیس به نیازها، آمادگی کمک به نیازهای پلیس، وظیفه‌شناسی پلیس و میزان عام‌گرایی پلیس (پنداشت همه افراد جامعه در سطح یکسان) استفاده‌شد که میزان پایایی به‌دست‌آمده، ۰/۹۴۱ است. باتوجه‌به الگوی نظری پژوهش که برای سنجش نیازمند تحلیل مسیر است، از روش الگوسازی معادلات ساختاری بهره‌گیری شد. تحلیل‌های رایانه‌ای نیز توسط نرم‌افزار لیزرل انجام شد.

در این پژوهش، براساس الگوی نظری پژوهش، ۳ متغیر مستقل (سرمایه اجتماعی نهادی)، میانجی (سرمایه اجتماعی سازمانی پلیس) و وابسته (امنیت)

مورد بررسی قرار گرفته‌اند که شاخص‌های هریک از متغیرها و میزان پایایی آنها براساس میزان آلفای کرونباخ در جدول ۱ مشاهده می‌شود.

جدول ۱. میزان پایایی متغیرهای پژوهش

نام متغیر	نوع متغیر	مقوله	تعداد گویه‌ها	گویه‌ها	پایایی متغیر
سرمایه اجتماعی (نهادی)	مستقل	موفقیت نظام	۱۱	موفقیت نظام در: بیکاری، تبعیض، گرانی، ناامنی، فساد مالی، فقر، اعتیاد، درمان و سلامت، محیط زیست، پنداشت از وضعیت ناامنی	۰/۷۵۶
		قانون‌گریزی	۲	میزان قانون‌گریزی در کشور یکسان بودن اجرای قانون برای همه	
		عدالت و برابری	۹	تناسب بین رفاه و تلاش، ارائه پاداش در ازای استعداد، متناسب‌بودن پاداش و کوشش افراد، برابری در فرصت‌های بهداشتی، تناسب بین تحصیلات و وضع مالی، تناسب بین جایگاه و شایستگی، وجود فرصت‌های شغلی برابر	
		ارزیابی از آینده	۶	وضعیت رفاهی، نابرابری اجتماعی، پای‌بندی به ارزش‌های اخلاقی، وضعیت اقتصادی، وضعیت وحدت و همدلی، وضعیت فقر	
		بهبود جرم و جنایت	۱	ارزیابی از بهبود شدن میزان جرم و جنایت	
سرمایه اجتماعی پلیس	میانجی	ارزیابی از سرمایه اجتماعی پلیس	۷	اعتماد به پلیس، کیفیت خدمات پلیس، عملکرد و پاسخ‌گویی به نیازها، آمادگی کمک به پلیس، وظیفه‌شناسی پلیس، عام‌گرایی	۰/۹۳۵
امنیت اجتماعی	وابسته	ارزیابی از امنیت اجتماعی	۳	احساس امنیت، امنیت جانی، ناامنی	۰/۷۲۱

یافته‌های پژوهش

الف. یافته‌های جمعیت‌شناختی

در پژوهش حاضر، برای رسیدن به اهداف پژوهش، از داده‌های به‌دست‌آمده از طرح پیمایش سرمایه اجتماعی استفاده شده‌است. تمامی افراد مورد مطالعه بالای ۱۸ سال سن دارند و حجم نمونه پژوهش، مشتمل بر ۱۴۲۰۰ نفر بوده‌است. ۵۰/۴ درصد جمعیت را مردان و ۴۹/۶ درصد را زنان تشکیل داده‌اند. ۳۲/۳ درصد افراد جامعه مورد مطالعه در سنین ۱۸ الی ۲۹ سال، ۵۰/۵ درصد در سنین ۳۰ تا ۵۴ سال، و ۱۷/۱ درصد در سنین ۵۵ سال به بالا قرار داشته‌اند.

۷۰/۴ درصد جمعیت در نقاط شهری و ۲۹/۶ درصد در نقاط روستایی سکونت داشته‌اند. به لحاظ وضعیت تأهل، ۲۳/۷ درصد افراد در وضعیت هرگز ازدواج نکرده و مجرد، ۶۸/۱ درصد متأهل، و ۸/۳ درصد در گروه سایر (مطلقه، همسر فوت کرده یا جداشده) قرار دارند. ۹/۷ درصد افراد بی‌سواد، ۱۶/۴ درصد دارای تحصیلات ابتدایی، ۱۶/۳ درصد تحصیلات متوسطه، ۲۸/۵ دارای تحصیلات دیپلم و ۲۹/۱ درصد از تحصیلات عالی برخوردارند. ۹۳/۲ درصد از پاسخ‌گویان پیرو مذهب شیعه، ۶/۵ درصد پیروان اهل سنت و ۰/۳ درصد را اقلیت‌های دینی تشکیل می‌دهند.

میزان سرمایه اجتماعی

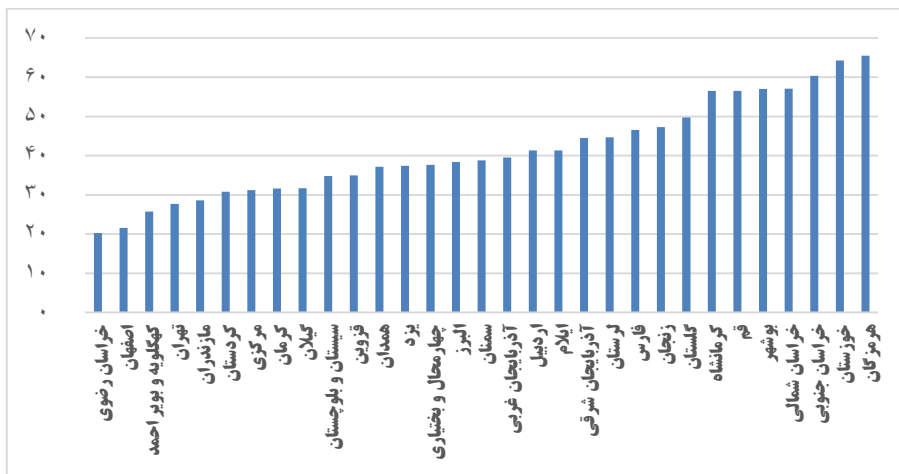
برخی از شاخص‌های سرمایه اجتماعی پلیس در جدول ۲ قابل مشاهده است. لازم به ذکر است که باتوجه به تراز نمرات خام در عدد ۱۰۰، نمرات بالاتر از این نرخ، نشانگر وضعیت مطلوب و نمرات پایین‌تر، نشانگر رضایتمندی کمتر از متوسط است.

جدول ۲. توصیف متغیرهای پژوهش

استان	ارزیابی از ناامنی		بهبود شدن جرم و جنایت		اعتماد به پلیس		رضایت از کیفیت خدمات پلیس		رضایت از پاسخ‌گویی پلیس به نیاز		آمادگی مردم برای کمک به پلیس	
	نسبت	رتبه	نسبت	رتبه	نسبت	رتبه	نسبت	رتبه	نسبت	رتبه	نسبت	رتبه
آذربایجان شرقی	۲۵۸	۳۱	۷۷	۲۵	۱۶۶	۲۲	۱۴۳	۱۹	۱۷۶	۲۷	۱۳۳	۲۰
آذربایجان غربی	۶۹	۱۱	۵۹	۱۶	۱۶۷	۲۳	۱۳۹	۱۸	۱۳۸	۱۸	۱۱۴	۱۵
اردبیل	۱۴۵	۲۹	۴۷	۷	۳۲۶	۳۱	۲۹۲	۳۱	۲۸۹	۳۱	۲۷۵	۳۰
اصفهان	۴۷	۲	۴۹	۸	۱۶۶	۲۱	۱۴۸	۲۱	۱۴۱	۱۹	۱۰۶	۱۲
البرز	۵۳	۷	۶۴	۱۸	۱۱۴	۱۲	۹۱	۷	۸۶	۴	۱۱۷	۱۷
ایلام	۱۴۳	۲۸	۶	۱۲	۲۲۲	۲۹	۱۹۵	۲۹	۱۶۷	۲۵	۱۹۴	۲۸
بوشهر	۹۹	۱۷	۹۷	۲۸	۱۵۹	۱۹	۱۶۸	۲۴	۱۵۸	۲۴	۱۶۳	۲۴
تهران	۴۸	۳	۴۶	۶	۷۶	۳	۶۴	۱	۵۷	۱	۷۹	۲
چارمحال بختیاری	۸۰	۱۳	۳۶	۱	۱۵۶	۱۸	۱۲۰	۱۳	۱۲۳	۱۵	۲۹۱	۳۱
خراسان جنوبی	۱۴۲	۲۷	۶۶	۱۹	۱۶۱	۲۰	۱۷۷	۲۵	۱۴۷	۲۱	۹۶	۸

استان	ارزیابی از ناامنی		بهبود جرم و جنایت		اعتماد به پلیس		رضایت از کیفیت خدمات پلیس		رضایت از پاسخ‌گویی پلیس به نیاز		آمادگی مردم برای کمک به پلیس	
	نسبت	رتبه	نسبت	رتبه	نسبت	رتبه	نسبت	رتبه	نسبت	رتبه	نسبت	رتبه
خراسان رضوی	۸۴	۱۴	۴۱	۲	۹۰	۴	۸۳	۲	۸۹	۷	۷۲	۱
خراسان شمالی	۱۳۸	۲۶	۹۵	۲۷	۲۱۸	۲۷	۲۲۱	۳۰	۱۸۷	۲۹	۱۰۶	۱۱
خوزستان	۵۲	۵	۴۶	۴	۵۴	۱	۹۱	۶	۸۹	۶	۹۱	۷
زنجان	۱۱۸	۲۰	۷۷	۲۴	۲۴۳	۳۰	۱۸۸	۲۷	۲۰۳	۳۰	۱۷۹	۲۷
سمنان	۱۰۵	۱۸	۵۳	۱۰	۱۵۵	۱۷	۱۵۰	۲۲	۱۵۲	۲۳	۱۵۵	۲۳
سیستان و بلوچستان	۵۸	۹	۶۸	۲۱	۵۹	۲	۸۷	۴	۷۰	۲	۸۸	۶
فارس	۱۸۰	۳۰	۱۱۸	۲۹	۱۳۵	۱۵	۱۲۱	۱۶	۱۲۳	۱۶	۱۱۲	۱۴
قزوین	۵۰	۴	۵۵	۱۴	۹۸	۸	۱۰۲	۹	۷۴	۳	۸۴	۵
قم	۱۲۵	۲۲	۱۴۷	۳۰	۲۲۰	۲۸	۱۵۹	۲۳	۱۴۹	۲۲	۱۷۹	۲۶
کردستان	۷۷	۱۲	۴۳	۳	۱۰۸	۱۱	۸۹	۵	۱۱۴	۱۲	۱۰۱	۱۰
کرمان	۸۶	۱۵	۷۳	۲۳	۱۰۶	۱۰	۱۰۸	۱۱	۹۲	۹	۱۳۹	۲۱
کرمانشاه	۱۲۰	۲۱	۵۲	۹	۹۲	۵	۸۶	۳	۹۰	۸	۹۸	۹
کهگیلویه و بویر احمد	۱۲۹	۲۵	۵۵	۱۳	۹۳	۶	۹۷	۸	۱۱۲	۱۱	۱۲۳	۱۹
گلستان	۱۲۹	۲۴	۸۲	۲۶	۱۷۸	۲۴	۱۸۳	۲۶	۱۸۲	۲۸	۱۱۷	۱۸
گیلان	۵۳	۶	۴۳	۳	۹۵	۷	۱۰۹	۱۲	۱۱۹	۱۴	۸۴	۴
لرستان	۸۹	۱۶	۷۰	۲۲	۱۴۰	۱۶	۱۲۹	۱۷	۱۳۰	۱۷	۱۴۸	۲۲
مازندران	۵۴	۸	۵۶	۱۵	۱۱۹	۱۳	۱۰۸	۱۰	۱۱۰	۱۰	۸۰	۳
مرکزی	۴۳	۱	۴۶	۵	۲۰۳	۲۵	۱۴۴	۲۰	۱۴۶	۲۰	۱۹۷	۲۹
هرمزگان	۶۸	۱۰	۶۸	۲۰	۱۳۱	۱۴	۱۲۰	۱۵	۱۱۶	۱۳	۱۱۰	۱۳
همدان	۱۲۹	۲۳	۵۹	۱۷	۲۱۰	۲۶	۱۸۹	۲۸	۱۶۹	۲۶	۱۷۸	۲۵
یزد	۱۰۶	۱۹	۵۳	۱۱	۱۰۳	۹	۱۲۰	۱۴	۸۸	۵	۱۱۶	۱۶

رتبه‌بندی شاخص‌های سرمایه اجتماعی نهادی و سرمایه اجتماعی پلیس

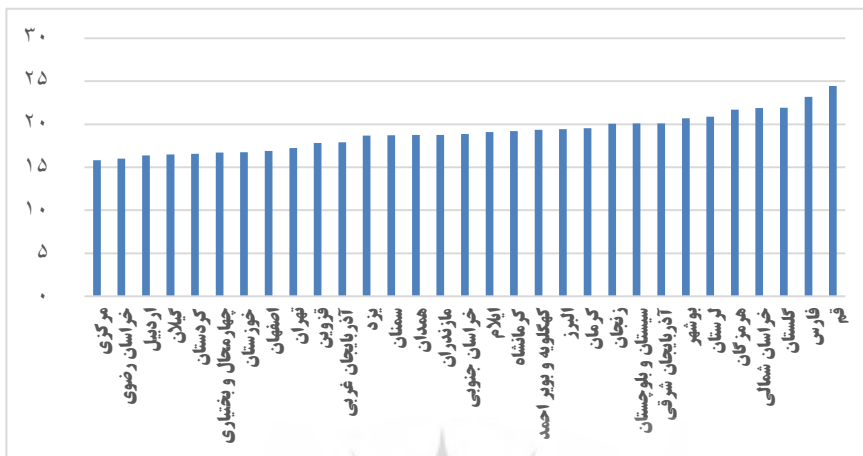
نمودار ۲. رتبه‌بندی یکسان بودن اجرای قانون

در نمودار ۱ پنداشت از یکسان بودن اجرای قانون قابل مشاهده است. میزان پنداشت از یکسان اجرا شدن قانون در استان‌های هرمزگان، خوزستان و خراسان جنوبی بیشترین مطلوبیت را داراست و در استان‌های خراسان رضوی، اصفهان و کهگیلویه، کمترین مطلوبیت در این زمینه وجود دارد.

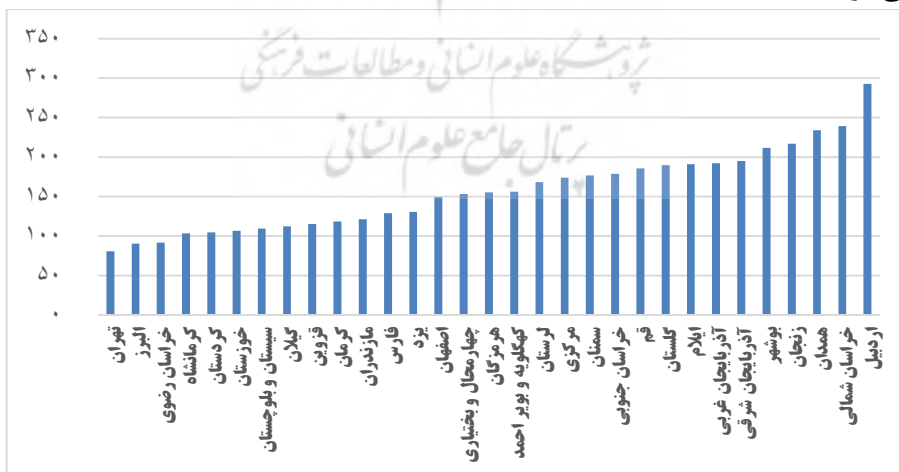
نمودار ۳. رتبه‌بندی پنداشت از وجود عدالت و برابری

در زمینه پنداشت از وجود عدالت و برابری در جامعه، همان گونه که در نمودار ۲ قابل مشاهده است، دیدگاه نسبتاً یکسانی وجود دارد.

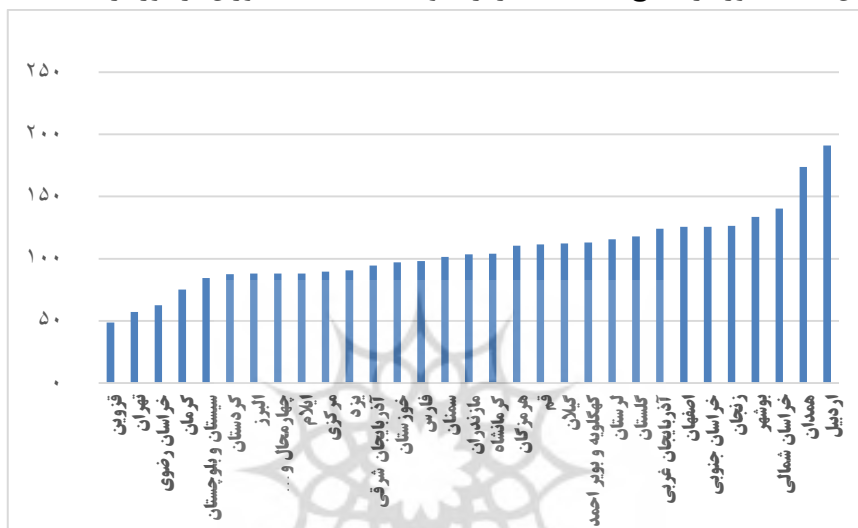
نمودار ۴. رتبه بندی ارزیابی از آینده

براساس نمودار ۳ بیشترین میزان ارزیابی مطلوب از آینده، در استان قم مشاهده شده است و پایین ترین ارزیابی در استان مرکزی وجود دارد. میزان نمرات این بخش از گویه های «در آینده وضعیت کشور بهتر می شود»، «در آینده وضعیت کشور تغییری نمی کند» و «در آینده وضعیت کشور بدتر می شود» به دست آمده است.

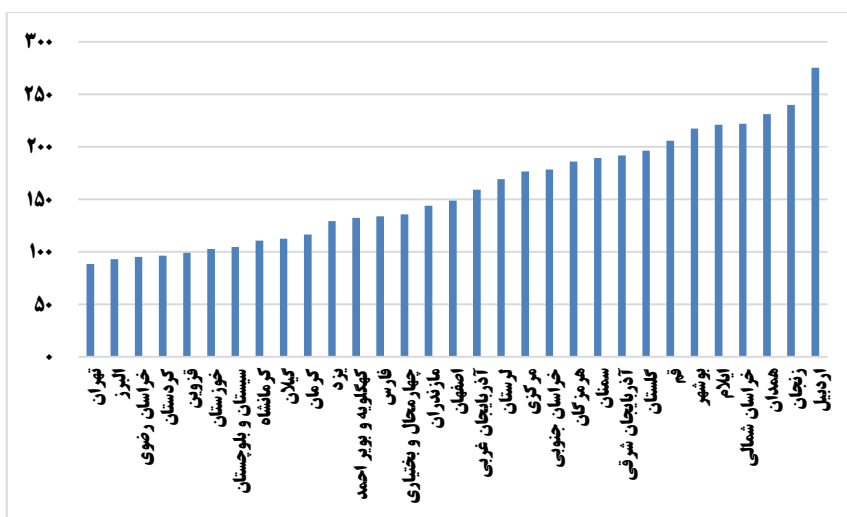
نمودار ۵. اعتماد به مأموران

در شاخص‌های سرمایه اجتماعی پلیس، سطح اعتماد به مأموران ارزیابی شده‌است و همان‌گونه که در نمودار ۴ مشاهده می‌شود، بیشترین اعتماد به مأموران، مربوط به استان‌های اردبیل، خراسان و همدان بوده و کمترین میزان اعتماد مربوط به استان‌های تهران، البرز و خراسان رضوی است و سایر استان‌های کشور، از سطح اعتماد بالاتر از متوسط نسبت به مأموران برخوردارند.

نمودار ۶. عام‌گرایی پلیس

میزان عام‌گرایی پلیس به این معنی است که آیا پلیس در برخورد با اقشار و طبقات مختلف اجتماعی، همه را در سطح یکسان یا به اصطلاح، به یک چشم می‌بیند یا خیر. مطابق با نمودار ۵، در این زمینه، کمترین میزان مطلوبیت ارزیابی در استان‌های قزوین، تهران و خراسان رضوی دیده می‌شود.

نمودار ۷. وظیفه‌شناسی پلیس

براساس نمودار ۷ در موضوع پنداشت افراد جامعه در استان‌های کشور نسبت به موضوع وظیفه‌شناسی پلیس، به جز استان‌های تهران، البرز، خراسان رضوی، کردستان و قزوین، در سایر استان‌های کشور، سطح پنداشت از میزان وظیفه‌شناسی پلیس، بیش از متوسط است. در استان‌های اردبیل، زنجان و همدان نیز بیشترین میزان مطلوبیت نسبت به وظیفه‌شناسی پلیس وجود دارد.

توصیف و تفسیر داده‌های سرمایه اجتماعی

تلقی از وضعیت ناامنی در کشور: ۱۵/۹ درصد از مردم، موفقیت نظام در حل مشکل ناامنی را خیلی کم، ۱۹/۶ درصد کم، ۳۱/۴ متوسط، ۲۶ درصد زیاد و ۷/۱ درصد آن را خیلی زیاد ارزیابی نموده‌اند. تفاوت مشاهده شده در استان‌ها در سطح احتمال ۰/۹۹ معنادار است و آماره کرامر برای سنجش پیوستگی متغیرها ۰/۱۵ است. میزان ارزیابی از نظام در متغیرهای زمین‌های اجتماعی در گروه سنی و بین متأهل و مجرد تفاوت ندارد.

ارزیابی از بهترشدن (کاهش) جرم و جنایت در آینده: در میان اقلیت‌های دینی، تلقی از تغییر وضعیت و بهترشدن جرم و جنایت، تفاوت معنی‌داری وجود ندارد (تلقی پیروان ادیان مختلف از آینده کشور یکسان است). نگاه مردان، نسبت به زنان، و ساکنان شهر نسبت به ساکنان روستا در این زمینه مثبت‌تر

است. به عبارت دیگر، مردان بیشتر از زنان و شهرنشینان بیشتر از ساکنین روستا با بهتر شدن جرم و جنایت موافق بوده‌اند. با افزایش تحصیلات، پنداشت نسبت به بهتر شدن جرم و جنایت کاهش می‌یابد.

اعتماد به پلیس: سطح اعتماد به پلیس در استان‌های کشور، بیش از متوسط ارزیابی شده است؛ همچنین، میزان اعتماد در روستا بیش از شهر است و میزان اعتماد زنان بیش از مردان است. با افزایش سن، سطح اعتماد به پلیس افزایش می‌یابد و تحصیلات، رابطه معکوس با این گویه دارد. متأهل‌ها نسبت به پلیس، اعتماد بیشتری از مجردها دارند و در میان اقلیت‌های مذهبی، میزان اعتماد در مجموع بیش از متوسط است.

رضایت از کیفیت خدمات و ارزیابی از پاسخ‌گویی پلیس به نیازهای سازمانی: میزان رضایت از کیفیت خدمات سازمانی پلیس، بیش از متوسط است و پاسخ‌گویی پلیس به نیازها نیز بیش از متوسط ارزیابی شده است.

آمادگی برای کمک سازمانی به پلیس: میزان آمادگی برای کمک به پلیس در استان‌های کشور نزدیک به متوسط است. براساس آزمون آماری انجام‌شده، استان‌های کشور به لحاظ آمادگی مشارکت و کمک به کلانتری در صورت نیاز، دارای تفاوت معناداری در سطح احتمال ۹۹ درصد هستند. آماره کرامر برای پیوستگی دو متغیر میزان ۰/۱۴ است.

آمادگی برای کمک سازمانی در بین شهر و روستا: بررسی‌ها نشان می‌دهد که آمادگی کمک‌رسانی در روستا بیش از شهرها است. داده‌ها در سطح احتمال ۰/۰۰۰ و میزان ۰/۰۷ معنادار است.

آمادگی برای کمک در بین مردان و زنان: نتایج نشان می‌دهد که آمادگی کمک سازمانی به پلیس در زنان بیش از مردان است. داده‌ها در سطح احتمال ۰/۰۰۰ و میزان ۰/۰۴ است.

آمادگی برای کمک سازمانی در بین گروه‌های تحصیلی: نتایج نشان می‌دهد که با افزایش تحصیلات، تمایل به آمادگی برای کمک به پلیس کاهش می‌یابد. کای اسکور به دست آمده ۰/۰۳ است که در سطح احتمال ۰/۰۰۰ معنی‌دار است.

آمادگی برای کمک سازمانی در گروه‌های شغلی: عدد تراز شده در ۱۰۰ نشان می‌دهد که میزان آمادگی برای کمک سازمانی در گروه شاغل ۱۰۸؛ بیکار، ۱۱۷؛ خانه‌دار، ۱۲۸؛ محصل، ۱۲۸؛ بازنشسته، ۱۱۹ و سایر مشاغل، ۱۱۲ است. تفاوت معنادار در سطح احتمال ۰/۰۰۰ و میزان ۰/۰۳ وجود دارد.

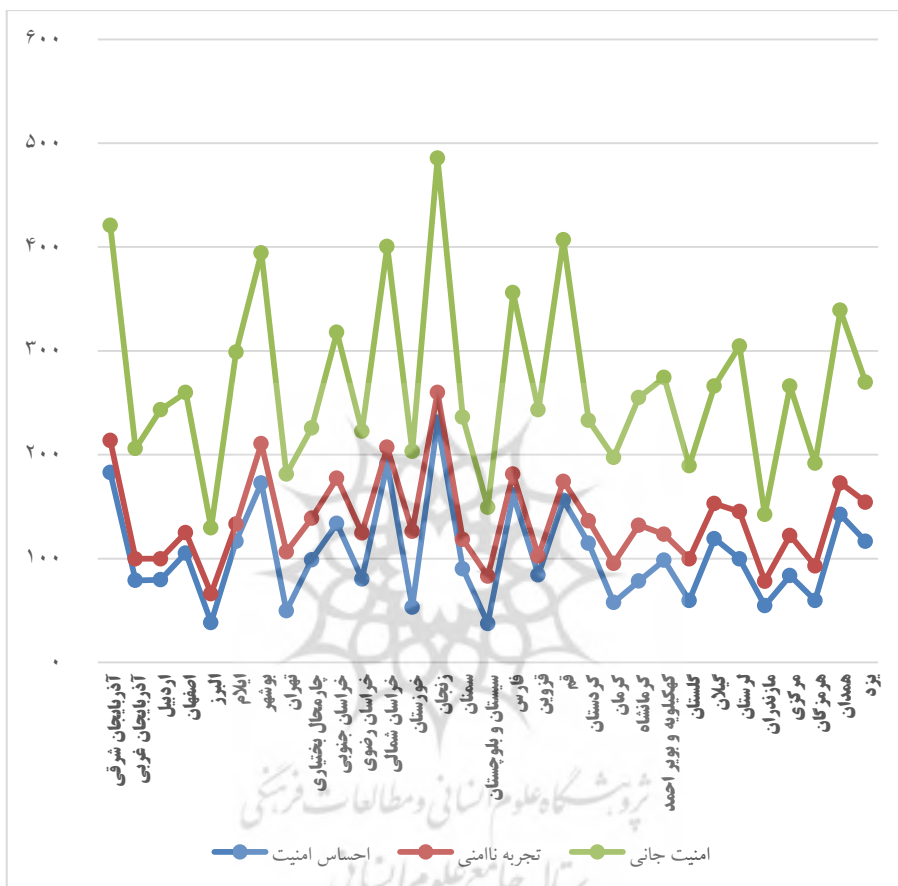
آمادگی برای کمک سازمانی در بین مجردین و متأهلین: بررسی‌ها نشان می‌دهد که بین این دو گروه در آمادگی برای کمک سازمانی تفاوت وجود دارد. میزان آمادگی برای کمک سازمانی در متأهلین، ۱۲۰ و مجردها ۱۰۵ است. تفاوت به‌دست‌آمده در سطح ۰/۰۰۰ و میزان ۰/۰۳ است.

آمادگی کمک سازمانی در بین اقلیت‌های دینی: نتایج بررسی‌ها نشان می‌دهد که میزان آمادگی در پیروان مذهب شیعه، ۱۱۸؛ اهل سنت، ۱۰۴ و اقلیت‌های دینی دیگر، ۹۳ است. تفاوت مشاهده‌شده در سطح ۰/۰۰ و میزان ۰/۰۳ معنی‌دار است.

میزان امنیت در استان‌های کشور

میزان امنیت در استان‌های کشور در نمودار ۸ قابل‌مشاهده است. باتوجه‌به تراز بودن اعداد در مقدار ۱۰۰، اعداد بالای صد، نشان‌دهنده وضعیت مطلوب و بالاتر از متوسط است. همان‌گونه که ملاحظه می‌شود، هر سه شاخص با یکدیگر همبستگی دارد و نشان‌دهنده سطوح مختلف امنیت است. در مجموع، احساس امنیت در سه متغیر احساس امنیت عمومی، امنیت جانی و تجربه ناامنی، وضعیت مطلوبی دارد. عدد مشاهده‌شده در تجربه ناامنی به‌صورت معکوس است؛ به‌این‌معنا که چنانچه پاسخ‌گو تجربه ناامنی نداشته‌باشد، نمره بالاتری به گویه داده‌است. بالاترین میانگین امنیت اجتماعی در سه شاخص تجربه ناامنی، احساس امنیت و امنیت جانی، مربوط به استان زنجان است و متوسط کمترین میزان امنیت اجتماعی در سه شاخص یادشده، مربوط به استان البرز است. کمترین میزان احساس امنیت در استان سیستان و بلوچستان و بیشترین میزان احساس امنیت در استان زنجان مشاهده شده‌است و کمترین و بیشترین میزان امنیت جانی نیز در البرز و زنجان بوده‌است. همان‌طور که در

نمودار مشاهده می‌شود، تلقی افراد جامعه در موضوع امنیت، در سه سطح احساس امنیت، تجربه ناامنی و امنیت جانی، با یکدیگر همبستگی دارد.

نمودار ۸. میزان امنیت در استان‌های کشور^۱

۱. عدد مشاهده شده در تجربه ناامنی به صورت معکوس است؛ به این معنا که چنانچه پاسخ‌گو تجربه ناامنی نداشته باشد، نمره بالاتری به گویه داده است.

آزمون فرضیه‌های تحقیق

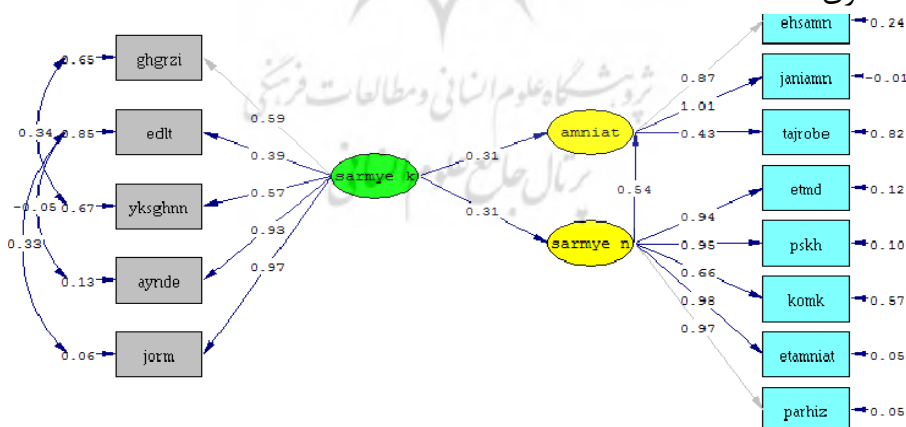
بررسی میزان تأثیرپذیری امنیت از سرمایه اجتماعی نهادی و سرمایه اجتماعی پلیس (نهادی) برای سنجش این فرضیه از آزمون رگرسیون چندگانه استفاده شده است.

جدول ۳. ضریب رگرسیون چندگانه

الگو	ضرایب همبستگی استاندارد نشده		ضرایب همبستگی استاندارد شده		سطح معنی داری
	ضرایب غیر استاندارد	خطای استاندارد	ضریب استاندارد بتا	ضریب تی	
سرمایه اجتماعی پلیس	۰/۷۴۸	۰/۲۹۴	۰/۵۱۳	۲/۵۴۲	۰/۰۱۷
سرمایه اجتماعی نهادی	۰/۵۱۸	۰/۱۶۸	۰/۳۰۹	۳/۰۸۲	۰/۰۰۵

متغیر وابسته: امنیت

همان‌گونه که در جدول ۳ مشاهده می‌شود، متغیر امنیت از هر دو متغیر سرمایه اجتماعی پلیس و سرمایه اجتماعی نهادی اثرپذیر است و سرمایه اجتماعی نهادی از شدت اثرگذاری بالاتری نسبت به سرمایه اجتماعی پلیس برخوردار است. برای رسیدن به پاسخ دقیق‌تر، از آزمون الگوسازی معادلات ساختاری استفاده شده است.

نمودار ۹. الگوسازی معادلات ساختاری اثر سرمایه اجتماعی نهادی بر امنیت اجتماعی با میانجی‌گری سرمایه اجتماعی پلیس

همان گونه که در نمودار ۹ مشاهده می شود، برابر الگوی نظری پژوهش، متغیر سرمایه اجتماعی نهادی یا سرمایه اجتماعی کلان توسط پنج شاخص پنداشت از وضعیت قانون گریزی، پنداشت از وضعیت موفقیت در عدالت اجتماعی، یکسان بودن قانون برای همه، پنداشت از آینده و نیز پنداشت از بهتر شدن جرم و جنایت ترکیب شده است و متغیر سرمایه اجتماعی سازمانی پلیس از شاخص های اعتماد به پلیس، پاسخ گویی پلیس به نیازها، آمادگی برای کمک سازمانی به پلیس، اعتماد به مأموران امنیتی و میزان وظیفه شناسی پلیس به دست آمده است و همچنین، متغیر امنیت براساس شاخص های احساس امنیت، تجربه ناامنی و امنیت جانی به دست آمده است. آزمون الگوسازی معادلات ساختاری در این زمینه مشخص نموده است که متغیر سرمایه اجتماعی نهادی یا کلان به یک میزان بر متغیر سرمایه اجتماعی پلیس و امنیت اثرگذار است. متغیر سرمایه اجتماعی پلیس هم به صورت مستقیم بر متغیر امنیت اثرگذار است و هم به عنوان میانجی بین متغیرهای سرمایه های اجتماعی نهادی و امنیت نقش ایفا می کند؛ به این معنی که سرمایه اجتماعی پلیس از سرمایه اجتماعی نهادی اثر می پذیرد و بر احساس امنیت در استان های کشور اثر می گذارد. ضرایب همبستگی مشاهده شده در الگوسازی معادلات ساختاری اعتبار بسیار بیشتری نسبت به الگوهای ساده در رگرسیون چندگانه دارد؛ چراکه در این نوع آزمون، متغیرهای اثر متغیرهای مشاهده شده و متغیرهای مکنون و نقش تعدیل گری آنها مورد محاسبه قرار گرفته است و همچنین، در این آزمون، سطح روایی داده های مشاهده شده و نوع روابط، به طور هم زمان مورد آزمون قرار می گیرند.

بحث و نتیجه گیری

سرمایه اجتماعی به عنوان مجموعه ای از شبکه های روابط، هنجارها و ارزش های مشترک، نقشی حیاتی در ارتقای احساس امنیت در جوامع ایفا می کند. این امر از طریق اعتماد به پلیس به عنوان یکی از نهادهای کلیدی در جامعه انجام می شود. به عبارت دیگر، ایجاد احساس امنیت اجتماعی بدون اعتماد به سازمان

پلیس غیرممکن است. نتایج این پژوهش حاکی از آن است که میان سرمایه اجتماعی و اعتماد به پلیس و همچنین، سرمایه اجتماعی و احساس امنیت رابطه مستقیمی وجود دارد. نتایج این پژوهش با نتایج پژوهش ذوالفقاری (۱۳۹۸) که اثر سرمایه اجتماعی را با احساس امنیت اجتماعی از طریق روش فراتحلیل مورد بررسی قرار داده است، هم‌سو است. همچنین، عبدی و همکاران (۱۴۰۱) در پژوهش خود نشان دادند که مولفه‌های سرمایه اجتماعی در فرماندهی انتظامی بر احساس امنیت اجتماعی تأثیرگذار است که پژوهش حاضر با یافته‌های این پژوهش نیز هم‌راستا است. یزدان‌جو و سرورزاده (۱۴۰۱) نیز در پژوهش خود نشان دادند که سرمایه اجتماعی در سطح نهادی با شاخص‌های مشارکت اجتماعی با پلیس رابطه دارد که نتایج این پژوهش را تأیید می‌کند.

در جوامعی که از سطح بالایی از سرمایه اجتماعی برخوردار هستند، مردم به یکدیگر و همچنین، به نهادهایی مانند پلیس بیشتر اعتماد می‌کنند. این اعتماد به پلیس، به نوبه خود، به افزایش احساس امنیت در بین مردم کمک می‌کند و در این خصوص نیز دلایل متعددی وجود دارد که عبارتند از:

۱. پلیس در جوامعی با سرمایه اجتماعی بالا، از حمایت و همکاری بیشتری از سوی مردم برخوردار است؛
 ۲. مردم در این جوامع، بیشتر مایل به گزارش جرایم به پلیس هستند و با تحقیقات پلیسی همکاری می‌کنند؛
 ۳. پلیس در این جوامع، از مشروعیت و اقتدار بیشتری برخوردار است و مردم به عملکرد او اعتماد می‌کنند.
- درمقابل، فقدان سرمایه اجتماعی می‌تواند به بی‌اعتمادی به پلیس و کاهش احساس امنیت در جامعه منجر شده و پیامدهای منفی متعددی از جمله افزایش جرم و جنایت، کاهش مشارکت مردم در امور جامعه، بی‌ثباتی و ناامنی و مانند آن را پدیدار سازد.

پیشنهادهای کاربردی

باتوجه به اهمیت سرمایه اجتماعی در ارتقای اعتماد به پلیس و احساس امنیت، لازم است که سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان برای تقویت آن تلاش کنند و این امر می‌تواند از طریق اقداماتی مانند ترویج مشارکت مردم در امور اجتماعی، تقویت نهادهای اجتماعی، ایجاد فرصت‌های برابر، حفظ و احیای محله‌ها، ترویج عدالت و تبلیغ برای حاکمیت قانون توسط پلیس انجام شود. حضور موثر پلیس در نهادهای عمومی نظیر مسجد، مدرسه، سرای محله و گفتگوی هرچه بیشتر با شهروندان و اقشار مختلف، زمینه‌ساز ارتقای سرمایه اجتماعی پلیس و در نتیجه، افزایش امنیت عمومی است؛ به عبارت دیگر، افزایش کمی و کیفی ارتباط پلیس با آحاد جامعه، زمینه‌ساز اعتماد به پلیس و افزایش اعتماد به پلیس، موجب هم‌افزایی و مشارکت شهروندان با پلیس و در نتیجه، عملکرد بهتر پلیس در ایجاد امنیت عمومی خواهد شد؛ همچنین، کاهش احساس امنیت را می‌توان با کمک روش‌هایی نظیر تقویت سرمایه اجتماعی پلیس افزایش داد. مسائلی نظیر هوشمندسازی خدمات پلیس برای افزایش پنداشت از عدالت و عام‌گرایی نیز مورد توصیه است.

سپاسگزاری

این مقاله برگرفته از طرح پژوهشی با عنوان «سرمایه اجتماعی کشور» است که به سفارش وزارت کشور اجرا شده است. از سازمان اجتماعی وزارت کشور و مرکز مطالعات راهبردی ژرفا برای همکاری در انجام پژوهش حاضر تقدیر و تشکر می‌شود.

فهرست منابع

- احمدی مقدم، اسماعیل (۱۴۰۰). شناسایی روندهای موثر بر سرمایه اجتماعی نیروهای مسلح، نشریه مطالعات دفاعی استراتژیک، (۸۵)، ۳۳۳-۳۵۶
https://journals.sndu.ac.ir/article_1605.html
- ازکیا، مصطفی؛ غفاری، غلامرضا. (۱۳۸۴). جامعه‌شناسی توسعه. تهران. انتشارات کیهان.
- افشاری نادری، افسر؛ صالحی امیری، سیدرضا. (۱۳۹۰). مبانی نظری و راهبردی مدیریت ارتقای امنیت اجتماعی و فرهنگی در تهران. فصلنامه علمی راهبرد. ۲۰(۲). ۴۹-۷۶
https://rahbord.csr.ir/article_12441.html
- اکبری، امین. (۱۳۸۳). بررسی تأثیر سرمایه اجتماعی بر مشارکت سیاسی و اجتماعی، [پایان‌نامه کارشناسی ارشد]. دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران.
- اولادی، شعبان؛ محمدی، اصغر؛ نظری، سعید. (۱۳۹۹). بررسی رابطه عوامل اجتماعی و فرهنگی موثر بر سرمایه اجتماعی پلیس در شهر اصفهان. انتظام اجتماعی، ۱۲(۴)، ۱-۲۸.
http://sopra.jrl.police.ir/article_95236.html
- تقی‌لو، فرامرز. (۱۳۸۵). بررسی رابطه سرمایه اجتماعی با امنیت اجتماعی. فصلنامه مطالعات راهبردی، ۹(۳۲). ۲۳۹-۲۵۸
https://quarterly.risstudies.org/article_1057.html
- دوستی، ایرج؛ فلاحي، علی. (۱۳۹۴). سرمایه اجتماعی فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران در میان اقوام، اقشار و پیروان مذاهب. انتظام اجتماعی، ۷(۲)، ۱۱۵-۱۴۲.
http://sopra.jrl.police.ir/article_33640.html
- درویشی، صیاد. (۱۴۰۲). تأثیر شهر هوشمند بر ارتقای احساس امنیت با متغیر میانجی سرمایه اجتماعی. نشریه علمی مطالعات راهبردی ناجا. ۸(۲)، ۱۳۰-۹۵.
http://ssj.jrl.police.ir/article_101625.html
- ذوالفقاری، اکبر. (۱۳۹۸). فراتحلیل جامعه‌شناختی رابطه سرمایه اجتماعی و امنیت اجتماعی. انتظام اجتماعی، ۱۱(۲)، ۱۶۱-۱۹۰.
http://sopra.jrl.police.ir/article_91904.html
- عبدی، مهدی؛ رحمانی فیروزجاه، علی؛ عباسی اسفنجیر، علی اصغر. (۱۴۰۱). بررسی مؤلفه‌های سرمایه اجتماعی در فرماندهی انتظامی و تأثیر آن بر احساس

امنیت اجتماعی (مطالعه‌موردی: استان مازندران). ماهنامه جامعه‌شناسی سیاسی ایران. ۲۰۷-۱۷۳. (۳)۵.

https://jou.spsiran.ir/article_153988.html

- فاتحی، ابوالقاسم. (۱۳۸۲). تأثیر سرمایه اجتماعی بر هویت اجتماعی دانشجویان در شهر تهران، مطالعه‌موردی: دانشجویان دانشگاه‌های تهران، [پایان‌نامه دکترا] دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه اصفهان.
- فلاحی، علی. (۱۳۹۷). سرمایه اجتماعی میانی در کشور با تأکید بر سازمان بسیج و رابطه آن با احساس امنیت در استان‌ها. مطالعات راهبردی بسیج، ۲۱(۸۰)، ۸۵-۱۱۴.

https://www.bsrq.ir/article_92860.html

- فلاحی، علی. (۱۳۹۵). سرمایه اجتماعی بسیج در میان اقوام، اقشار و پیروان مذاهب ساکن شهر تهران. تهران: پژوهشکده مطالعات و تحقیقات بسیج.
- فقیهی، ابوالحسن؛ فیضی، طاهره. (۱۳۸۴). سرمایه اجتماعی در سازمان. پیک نور، علوم انسانی، ۳(۳)، ۱۱-۲۱.

<https://www.sid.ir/paper/128694/fa>

- کلمن، جیمز. (۱۳۹۶) بنیادهای نظری اجتماعی. ترجمه منوچهر صبوری، چاپ ششم. تهران: نشر نی.
- مردانی، سمیه؛ روشن‌قیاس، کلثوم. (۱۳۹۷). بررسی میزان اثربخشی اقدامات اجتماعی پلیس در افزایش سرمایه اجتماعی (مطالعه‌موردی: فرماندهی انتظامی استان قزوین)، فصلنامه علمی تخصصی دانش انتظامی قزوین، ۲۵(۶)، ۱۳۹-۱۵۹.

http://sopra.jrl.police.ir/article_93666.html

- میرسندسی، سید محمد. (۱۳۹۵). مشارکت مردمی و پلیس: الزام‌ها و راهبردها. نشریه علمی مطالعات راهبردی ناجا، ۱(۲)، ۷۱-۵۵.

http://ssj.jrl.police.ir/article_91208.html

- نویدنیا، منیژه. (۱۳۸۲). درآمدی بر امنیت اجتماعی. فصلنامه مطالعات راهبردی. ۷۸-۵۵. ۱۹(۶).

https://quarterly.risstudies.org/article_1066.html

- یزدان‌جو، حبیب؛ سرورزاده، کورش. (۱۴۰۱). تبیین رابطه سرمایه اجتماعی با شاخص‌های مشارکت جامعه با پلیس. نشریه علمی مطالعات راهبردی ناجا. ۳(۷)، ۳۱-۴۹.

http://ssj.jrl.police.ir/article_99748.html

- Adger, W. N. (2003). Building resilience: Measuring and managing vulnerability to environmental hazards. Cambridge University Press.
https://www.researchgate.net/publication/344490577_Measuring_Vulnerability_to_Environmental_Hazards_Qualitative_to_Quantitative
- Adler, P. S., & Kwon, S. (2002). Social capital: Praises, puzzles, and prospects. *Academy of Management Journal*, 45 (1), 17-30.
https://www.researchgate.net/publication/51992897_Social_Capital_Prospets_for_A_New_Concept
- Alpert, M., & Hayes, M. (2000). Social capital and community violence. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 571 (1), 182-202.
https://www.researchgate.net/publication/345520586_Social_Capital_and_Community
- Avolio, B. J., Brown, M. E., & WB, J. (2005). Managing for virtue: The case for positive leadership. *The Academy of Management Review*, 30 (4), 81-106.
<https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED523727.pdf>
- Bourdieu, P. (2000). The social origins of economic inequality. Harvard University Press.
- Burt, R. S. (2000). The network society: A new social order. Harvard Business School Press.
- Coleman, J. S. (1988). Social capital in the creation of human capital. *The American Journal of Sociology*, 94 (S1), S95-S120.
<https://www.jstor.org/stable/2780243>
- Cross, R., & Parker, A. (2004). Breaking down barriers to knowledge sharing: The role of IT and X.
- FBI Law Enforcement Bulletin. (2020). Building police officer psychological capital to mitigate stress. FBI Law Enforcement Bulletin. Retrieved from <https://leb.fbi.gov/articles/featured-articles/building-police-officer-psychological-capital-to-mitigate-stress>
- Hu, K., Hu, R., Sun, I., & Wu, Y. (2020). Social capital and public willingness to cooperate with the police in China. *Policing: An International Journal*, 43 (2), 271-283.
<https://doi.org/10.1108/PIJPSM-08-2019-0143>
- Kawachi, I., & Berkman, L. F. (2000). Social capital and health. *Milbank Quarterly*, 78 (1), 218-249.
- Koc, M. (2010). Public trust in the police and its determinants: A cross-national analysis. *European Journal of Criminology*, 7 (2), 235-257.
<https://post.parliament.uk/public-trust-and-confidence-in-the-police/>
- Lin, N. (2001). Social capital: A theory of social structure and action. Cambridge University Press.
- Procedural justice model, (2021). International Association of Chiefs of Police.
<https://www.theiacp.org/projects/iacp-safety-and-justice-challenge>
- Putnam, R. D. (2000). Bowling alone: The collapse and revival of American community. Simon & Schuster.

- Peng, M. Y. P. (2024). Breaking down barriers: exploring the impact of social capital on knowledge sharing and transfer in the workplace. *Humanities and Social Sciences Communications*, 11 (1), 1-12.
https://ideas.repec.org/a/pal/palcom/v11y2024i1d10.1057_s41599-024-03384-9.html
- Reny, T. T., & Newman, B. J. (2022). The opinion-mobilizing effect of social protest against police violence: Evidence from the 2020 George Floyd protests. *American Political Science Review*, 116 (3), 1161-1165.
<https://doi.org/10.7910/DVN/A2XDZP>
- Sampson, R. J., Raudenbush, S. W., Earls, F., & Peterson, L. (1997). Neighborhoods and violent crime: A multilevel analysis. *American Sociological Review*, 62 (2), 773-791
<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/9252316/>
- Skogan, W. G. (2006). *Police and community: A longitudinal study*. University of Chicago Press.
- Tyler, T. R. (1997). *Why people obey the law*. Yale University Press.
- Tyler, T. R., & Huo, Y. J. (2002). *Trust in the law: Encouraging public cooperation with the police and courts*. Russell Sage Foundation.

